

str. 2

KORONAVÍRUS COVID-19 V EÚ
 NOVÉ PODNIKNUITÉ KROKY A NARIADENIA
 ZO STRANY EK

str. 4

**NOVÉ PRAVIDLÁ PRE
 EXTERNÉ ZDROJE ENERGIE**
 K ZNIŽOVANIU EMISII PRISPEJE NOVÉ
 NARIADENIE EK

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Apríl 2020

SPOLOČNÝ POSTUP RUŠENIA OPATRENÍ POMOCOU MOBILNÝCH APLIKÁCIÍ

Členské štáty vypracovali za podpory Európskej komisie sadu nástrojov EÚ pre využitie mobilných aplikácií pre vysledovania kontaktov a varovania v reakcii na pandémiu koronavírusu. Ide o súčasť spoločného koordinovaného prístupu na podporu postupného ukončovania mimoriadnych opatrení pomocou mobilných aplikácií. Členské štáty spolu s Komisiou vyhodnocujú efektivitu a zabezpečenie digitálnych riešení pre boj s krízou s ohľadom na ochranu súkromia a osobných údajov. V prípade, že aplikácie budú plne v súlade s aktuálnymi predpismi EÚ a budú dobre koordinované, môžu hrať kľúčovú úlohu vo všetkých fázach krízového riadenia, a to najmä v čase, keď bude možné postupne uvoľňovať zavedené obmedzenia. Aplikácie by mohli doplniť už existujúce manuálne sledovanie kontaktov a napomôcť k zabráneniu prenosu vírusu.

KORONAVÍRUS COVID-19 V EÚ

Komisia vydala praktické usmernenia, ktorých cieľom je podporiť cezhraničnú spoluprácu v oblasti zdravotnej starostlivosti medzi vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi. Takáto spolupráca môže pomôcť zmierniť tlak na preťažené nemocnice presunutím pacientov trpiacich koronavírusom na ošetrovanie v členských štátoch, v ktorých sú nemocnice k

dispozícii. Komisia bude tiež podporovať členské štáty alebo mimovládne organizácie pri vysielaní kvalifikovaných tímov zdravotníckeho personálu, aby poskytovali cezhraničnú pomoc. Tieto usmernenia stanovujú koordinovanejší prístup k cezhraničnej spolupráci v oblasti pohotovostnej zdravotnej starostlivosti. Usmernenia tiež naznačujú dodatočnú podporu a pomoc,

ktorú má Komisia poskytovať zdravotníckym orgánom členských štátov. Predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová taktiež vo svojom videopríhovore oznámila, že EK súhlasila s dočasným odpustením ciel a DPH pri dovoze zdravotníckych pomôcok a ochranných prostriedkov z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie.

KRÁTKODOBÁ PRÁCA A DEZINFORMÁCIE

CIEĽOM JE ZAISTIŤ ĽUĐOM UDRŽANIE PRÁCE A UMOŽNIŤ SPOLOČNOSTIAM ICH NÁVRAT NA TRH

Predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová vo svojom príhovore označila súčasnú situáciu za najväčšiu tragédiu od vojen. *„Všetci sme zlomení smrťou mnohých tisícov ľudí zabitých koronavírusom. Prvý a najťažší zásah sú Taliansko a Španielsko a smútime s nimi. Naš každodenný život sa dramaticky zmenil. Milióny ľudí nemôžu ísť do práce, ale stále si musia kupovať potraviny a platiť účty. Spoločnosti vyplácajú svojim zamestnancom platy, aj keď práve teraz nezarábajú peniaze,”* uviedla predsedníčka. Zdôraznila, že spoločnosti, ktoré bojujú proti kríze potrebujú európsku pomoc. Európska komisia preto vyvinula koncept krátkodobej práce podporovanej štátom s názvom „Sure“, ktorého cieľom je pomôcť zasiahnutým krajinám. Jeho cieľom je zmierniť účinky recesie, zaistiť ľuďom

udržanie práce a umožniť spoločnostiam ich návrat na trh. Európska komisia navrhla nový nástroj na podporu krátkodobej práce, ktorého hlavná myšlienka je podpora ľudí, ktorí nemôžu pracovať zvyčajným spôsobom, na získanie nových zručností bez toho, aby prišli o prácu. Predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová vystúpila

proti dezinformáciám týkajúcim sa koronavírusu, ktoré môžu byť škodlivé. *„Dokáže koronavírus liečiť cesnak alebo vitamín C? Nie. Infikuje vírus iba starých ľudí? Nie. Všetci sme však videli tieto alebo iné nepravdivé tvrdenia online alebo na sociálnych médiách. Existuje stále viac „falošných správ“ o prepuknutí koronavírusu, ktoré cirkulujú, najmä online. Toto sa musí zastaviť,”* uviedla von der Leyenová vo videu. Komisia pracuje s online platformami a podporuje ich, aby zintenzívnili svoje kroky v boji proti dezinformáciám. Platformy v súčasnosti odstraňujú škodlivý obsah a zavádzajúce reklamy a EK im ponúka pomoc pri overovaní faktov. Na webovej stránke EK bola spustená špecializovaná sekcia venovaná dezinformáciám v súvislosti s reakciami na koronavírus.

JEDNOTNÝ TRH

JEDNODUCHŠÍ PREDAJ VÝROBKOV V INOM ČLENSKOM ŠTÁTE

Začali platiť nové pravidlá o vzájomnom uznávaní tovaru v celej EÚ. Vďaka nim budú môcť spoločnosti, najmä malé a stredné podniky, rýchlejšie a jednoduchšie predávať svoje výrobky v celej Európe. Cieľom nových pravidiel je posilniť zásadu vzájomného uznávania v EÚ, ktorá umožňuje voľný pohyb výrobkov v rámci jednotného trhu za predpokladu, že boli v

súlade s právnymi predpismi uvedené na trh v inom členskom štáte. Podľa nových pravidiel môžu podniky vyplniť dobrovoľné „vyhlásenie o vzájomnom uznávaní“ s cieľom ukázať príslušným vnútroštátnym orgánom, že ich výrobky sú v súlade s právnymi predpismi uvedené na trh v inom členskom štáte. Ak je ich výrobkom uvedenie na trh

odmietnuté alebo obmedzené, môžu sa voči takýmto rozhodnutiam aj odvolať prostredníctvom postupu, ktorý ponúka sieť Európskej komisie na riešenie problémov SOLVIT. Informácie o vnútroštátnych technických predpisoch, ktoré sú dostupné online, budú poskytovať aj posilnené kontaktné miesta pre výrobky zriadené v každom členskom štáte.

KONZULTÁCIE EK

DIGITÁLNE FINANCOVANIE A MALOOBCHODNÉ PLATBY

Európska komisia začala cielené konzultácie v dvoch oblastiach: digitálne financovanie a maloobchodné platby. Aj v súčasnej krízovej situácii pokračuje práca na dosahovaní dlhodobých priorít a sem patrí aj silný a inovatívny finančný sektor. Súčasná situácia ukázala, že spotrebiteľia a podniky sa čoraz viac spoliehajú na digitálne finančné služby, vrátane bezhotovostných platieb

a digitálne finančné produkty. EK chce prostredníctvom konzultácie o digitálnom financovaní získať názory na možné opatrenia v tejto oblasti a jej výsledky sa premietnu do stratégie v oblasti digitálneho financovania, ktorá bude predstavená koncom tohto roka. Druhá konzultácia má za cieľ získať spätnú väzbu k pripravovanej stratégii retailových platieb pre EÚ, ktorá sa má tiež prijať koncom

tohto roka. Cieľom je vytvoriť inovatívny, integrovaný a konkurencieschopný sektor maloobchodných platieb pre európskych spotrebiteľov, ktorý sa dá využiť aj globálne. Obe konzultácie budú trvať 12 týždňov.

NOVÉ PRAVIDLÁ PRE EXTERNÉ ZDROJE ENERGIE

K zníženiu účtov pre domácnosti, pomoci pri dosahovaní úspor energie v celej EÚ a aj k zníženiu emisií prispeje nové nariadenie Európskej komisie o externých zdrojoch energie. Zameria sa na zvýšenie energetickej účinnosti celej škály domácich spotrebičov (od laptopov po elektrické zubné kefky) a vstúpila do platnosti 1. apríla 2020 v rámci opatrení v oblasti ekodizajnu. Externé napájacie zdroje sú napájacie adaptéry, ktoré sa používajú na premenu elektriny z domácej elektrickej siete na nižšie napätie, a sú veľmi bežné v európskych

domácnostiach. V jednej domácnosti sa takýchto adaptérov nachádza priemerne 10, celkovo teda viac ako 2 miliardy v EÚ. Nové pravidlá EÚ zvýšia ich energetickú účinnosť a zosúladiť ich s najvyššími normami na celom svete. Očakáva sa, že do roku 2030 dôjde k úsporám elektrickej energie nad 4 TWh /rok, čo je dosť na mesačné zásobovanie napríklad celého Lotyšska. Od roku 2030 by nový režim mohol ročne zabrániť emisiám skleníkových plynov v objeme viac ako 1,4 milióna ton ekvivalentu CO₂. Externé napájacie zdroje

sa používajú napríklad v spotrebnej elektronike (smartphony, reproduktory, zvukové systémy, televízory), výrobkoch IKT (modemy, routery, notebooky, tablety, elektronické displeje), malých kuchynských spotrebičoch (mixéry, odšťavovače) a osobných prístrojoch (holiace strojčeky, elektrické zubné kefky). Nariadenie o ekodizajne pre externé zdroje energie je súčasťou širšieho balíka opatrení prijatých v minulom roku, ktorý pozostáva z 10 nariadení o ekodizajne a 6 nariadení o energetickom označovaní.

OPATRENIA NA PODPORU AGROPOTRAVINÁRSKEHO ODVETVIA

Európska komisia prijala dve opatrenia na pomoc agropotravinárskemu sektoru. Tieto opatrenia zvýšia hotovostný tok pre poľnohospodárov a znížia administratívnu záťaž v súčasnej kríze pre vnútroštátne, ako aj pre regionálne orgány a pre samotných farmárov. Komisia zvýši preddavky

na priame platby (z 50 % na 70 %) a platby na rozvoj vidieka (zo 75 % na 85 %). Druhé opatrenie znižuje počet fyzických kontrol oprávnenosti z 5 % na 3 %, keďže za súčasných výnimočných okolností je nevyhnutné minimalizovať fyzický kontakt medzi poľnohospodármi a inšpektormi.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2020

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.